

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
протокол № 3 від 14 лютого 2023 р.
Голова Вченої ради
Ректор *Микола КИРИЧЕНКО*

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
«16» лютого 2023 р. № 67 103

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИПУСКНУ (ПІДСУМКОВУ) РОБОТУ
СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА
ПОРЯДОК ЇЇ ЗАХИСТУ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

Нова редакція

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні
Ради із забезпечення якості освіти
та освітньої діяльності
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Протокол №1 від «13» лютого 2023 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ПРИЗНАЧЕННЯ КЕРІВНИКА, ПОРЯДОК ВИБОРУ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ	3
3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ.....	4
4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ	7
5. ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ.....	8
6. ЗБЕРІГАННЯ ВИПУСКНИХ (ПІДСУМКОВИХ) РОБІТ СЛУХАЧІВ.....	10
ДОДАТОК А Зразок оформлення титульної сторінки випускної (підсумкової) роботи	11
ДОДАТОК Б Технологія оцінювання якості випускних (підсумкових) робіт слухачів курсів підвищення кваліфікації	12
ДОДАТОК В Схема рецензії на випускну (підсумкову) роботу	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає сутність, вимоги і механізм організації та проведення підсумкового контролю у формі випускної (підсумкової) роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації у Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

1.2. Положення про випускну (підсумкову) роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017 р. № 2145-VIII), «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 р. № 1556-VII); постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 1133 від 27.12.2019); Положення про дистанційне навчання (наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 р. № 466); Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (наказ ДЗВО «Університет менеджменту освіти» від 28.02.2020 р. № 01-01/139) та інших нормативних актів, що регулюють організацію освітнього процесу у системі післядипломної освіти.

1.3. Випускна (підсумкова) робота – результат самостійної науково-дослідницької діяльності слухача курсів підвищення кваліфікації, в процесі якої він узагальнює, оновлює та розширює набуті теоретичні знання, удосконалює свої практичні уміння з обраної теми, розробляє й упроваджує інноваційні педагогічні та виробничі технології, набуває дослідницьких навичок, обґрунтовує модель власної професійної діяльності, її результативність тощо.

1.4. Захист випускної (підсумкової) роботи є обов'язковим елементом підсумкового контролю слухача по завершенні курсів підвищення кваліфікації.

2. ПРИЗНАЧЕННЯ КЕРІВНИКА, ПОРЯДОК ВИБОРУ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ

2.1. Тематика випускних (підсумкових) робіт:

- розробляється випусковою кафедрою відповідно до вимог посадових професійно-кваліфікаційних характеристик даної категорії слухачів на основі компетентнісного підходу;
- має відображати сучасний рівень розвитку освіти, науки, техніки, виробництва та відповідати соціальним запитам і потребам;
- має відповідати ліцензованим напрямам провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації;
- затверджується на засіданні випускової кафедри та передається до навчального відділу.

2.2. Куратор/куратор-тьютор:

- пропонує слухачам перелік тем випускних робіт із зазначенням можливих наукових керівників;
- визначає час, форми та методи проведення консультацій зі слухачами;
- подає до навчального відділу відомість про тематику випускних

(підсумкових) робіт слухачів навчальної групи за встановленою формою та у визначені терміни.

2.3. Наукові керівники:

- призначаються розпорядженням директора інституту за поданням завідувачів випускових кафедр. Випускною (підсумковою) роботою, яка виконується колективом авторів, можуть керувати від одного до трьох науково-педагогічних працівників відповідно до повноцінної змістової частини роботи. Кількість слухачів однієї навчальної групи, які можуть бути закріплені за науковим керівником, визначаються Положенням про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;

- мають навчальне навантаження за керівництво випускними (підсумковими) роботами та їх рецензування, яке планується завідувачем кафедри згідно з діючими в Університеті нормами планування й обліку роботи науково-педагогічних працівників;

- зобов'язані обговорити зі слухачем план випускної (підсумкової) роботи або її частини у разі виконання роботи колективом авторів, запропонувати перелік основної літератури, надати рекомендації щодо написання випускної (підсумкової) роботи та ознайомити з порядком її захисту, консультувати з питань розкриття змісту теми роботи, контролювати хід її виконання, прорецензувати роботу або змістову частину колективної роботи по завершенні її виконання.

2.4. Слухач:

- обирає одну із запропонованих тем випускних (підсумкових) робіт;
- в окремих випадках, виходячи з професійно-наукових інтересів, може запропонувати свою тему з письмовим обґрунтуванням доцільності її розроблення, погодивши її з науковим керівником і затвердивши на засіданні випускової кафедри.

У разі виконання випускної (підсумкової) роботи в формі педагогічного проєкту допускається її виконання групою слухачів, не більш як із 3-х осіб. При цьому кожний із слухачів спільно з науковим керівником визначає питання загальної теми (частину, рівнозначну за складністю та обсягами щодо двох інших частин) і розробляє індивідуальний план їх підготовки, у т.ч. співпраці з членами міні-колективу щодо узгодження результатів роботи кожного з них та оформлення одного спільного проєкту.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ

3.1. Випускна (підсумкова) робота має відповідати таким вимогам:

- поєднувати науково-теоретичні знання з практичною діяльністю в галузі;
- характеризувати впровадження в практичну діяльність сучасних технологій навчання, виховання й управління;
- базуватись на фактах практичної діяльності в конкретних закладах і

установах освіти;

- втілювати принципи академічної доброчесності.

3.2. Орієнтовні форми, структура та зміст роботи.

Випускна (підсумкова) робота має виконуватися відповідно до поставленого завдання та методичних вказівок наукового керівника.

Випускна (підсумкова) робота може бути виконана, оформлена та представлена в формах, визначених у «Положенні про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», а саме:

- узагальнення теоретичного матеріалу за обраною темою у формі реферату;
- анотація літературних джерел, періодичних видань або анотований список літератури за темою;
- опис власного практичного досвіду з теоретичним обґрунтуванням;
- дайджест наукової та науково-методичної літератури за обраною актуальною темою;
- практичне власне оригінальне розроблення;
- авторська (модельна) програма предмета або інтегрованого курсу / робоча програма навчальної дисципліни з авторським коментарем;
- педагогічний проєкт;
- опис власного розроблення технології професійної діяльності;
- портфоліо.

Випускна (підсумкова) робота може бути виконана англійською мовою із схваленням відповідного рішення на засіданні випускової кафедри.

Як випускна (підсумкова) робота слухачам, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, можуть бути зараховані роботи на основі публікацій, а саме: статті, методичних рекомендацій, підручника, посібника, монографії (або окремих розділів, глав у них), якщо вони опубліковані у році проходження курсів підвищення кваліфікації, а їхня тематика відповідає модулям навчального плану підвищення кваліфікації.

Рекомендується така структура роботи:

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури згідно з бібліографічними вимогами;
- додатки.

Титульний аркуш є першим у випускній (підсумковій) роботі та заповнюється слухачем.

У анотації зазначається мета та завдання випускної (підсумкової) роботи, коротко розкривається її зміст, вказується очікуваний педагогічний ефект. Обсяг анотації – 0,25-0,5 сторінки.

У разі виконання випускної (підсумкової) роботи англійською мовою анотація подається двома мовами: англійською та українською.

У вступі обґрунтовується доцільність вибору даної теми, її актуальність, формулюються мета та завдання випускної (підсумкової) роботи.

Основна частина може містити:

- огляд літератури з даної проблеми;
- теоретичне обґрунтування актуальності та важливості завдань, які вирішуються в даній роботі;
- аналіз і систематизацію наявного досвіду.
- розроблені автором нормативні документи (положення, інструкції тощо), методика управління певним напрямом освітньої діяльності, схема оснащення навчально-матеріальної бази, методична розробка певного виду навчальних занять або виховного заходу тощо.

У висновках дається коротке узагальнення отриманих результатів, рекомендації з їх упровадження в освітній процес конкретного закладу освіти тощо.

У додатках розміщують матеріали (таблиці, схеми, моделі, рисунки, формули та розрахунки, тощо), які ілюструють, підтверджують теоретичні положення та практичні результати виконаної роботи.

Випускна (підсумкова) робота у друкованому та електронному вигляді не пізніш, як за чотири дні до захисту, подається науковому керівнику на рецензування та розгляду випускової кафедри щодо висновку-рекомендації до публічного захисту. У разі підвищення кваліфікації за дистанційною формою або вимушеної зміни в умовах уведення обмежувальних заходів організації освітнього процесу на навчання на відстані з використанням можливостей дистанційної освіти, інтернет-ресурсів тощо випускна (підсумкова) робота подається на електронну пошту наукового керівника або випускової кафедри не пізніше, ніж за чотири дні до захисту та зберігається на кафедрі та в навчальному відділі в електронному вигляді.

Слухач – автор випускної (підсумкової) роботи гарантує, що вона виконана виключно його творчою працею та несе повну відповідальність перед третіми особами за порушення авторських прав і принципів доброчесності.

3.3. Обсяг роботи та правила оформлення

Обсяг випускної (підсумкової) роботи має складати не менше 12 сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу не входять додатки, список використаних джерел. Всі сторінки підлягають суцільній нумерації.

Текст набирається на аркушах стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Word, кеглем 14 через 1,5 інтервали (30 рядків на сторінці) з дотриманням таких розмірів полів: верхнє, нижнє, ліве – 20 мм, праве – 10 мм.

Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (додаток 1).

Список літератури оформляється відповідно до діючих стандартів. У тексті мають бути посилання на всі використані літературні джерела, зокрема при цитуванні.

4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ

До захисту випускних (підсумкових) робіт допускаються слухачі, які виконали повний обсяг програми підвищення кваліфікації, подали роботу в установлені терміни, отримали на неї позитивну рецензію від наукового керівника та висновок-рекомендацію випускової кафедри.

Дата та час захисту визначається розкладом занять не пізніш, як за п'ять днів до закінчення навчання.

Слухач не пізніш, як за два дні до захисту випускної (підсумкової) роботи, ознайомлюється з рецензією, у якій обов'язково зазначаються зауваження й рекомендації, зокрема дискусійні питання та питання, на які не дано відповіді у роботі. Ці питання слухач має висвітлити на захисті.

Захист випускної (підсумкової) роботи проводиться на відкритому засіданні комісії.

На захист випускної (підсумкової) роботи відповідно до Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників ДЗВО «Університет менеджменту освіти» відводиться 0,33 акад. год. на одного слухача.

Процедура захисту включає:

- доповідь-презентацію слухача, у якій стисло розкривається зміст і результати виконаної роботи. Для доповіді-презентації кожному слухачу надається 5-7 хвилин (за рішенням голови комісії). Під час доповіді – презентації слухач може використовувати мультимедійний супровід, друковані роздаткові матеріали тощо за темою виконаної роботи.

- оголошення рецензії на роботу та висновку рецензента про можливість (не можливість) зарахування випускної (підсумкової) роботи як такої, що відповідає встановленим критеріям;

- відповіді слухача на зауваження рецензента та питання членів комісії.

Процедура та регламент захисту випускних (підсумкових) робіт слухачів в обов'язковому порядку оголошується на початку відкритого засідання комісії.

Хід захисту випускних (підсумкових) робіт слухачів протоколюється. До протоколу заносяться питання та особливі думки членів комісії, фіксується підсумкова оцінка («зараховано», «не зараховано»). Протоколи захисту випускних (підсумкових) робіт підписуються головою та членами комісії.

Рішення комісії приймаються на закритих засіданнях простою більшістю голосів членів комісії. За результатами закритого засідання виставляється оцінка захисту випускної (підсумкової) роботи.

Під час оцінювання захисту випускної (підсумкової) роботи враховуються: рівень представлення результатів роботи під час доповіді-презентації слухача; оцінка рецензента; глибина та наукове підґрунтя відповідей на питання.

Результати захисту («зараховано» чи «не зараховано») оголошуються головою комісії в цей же день. По закінченню засідання комісії її голова у дводенний термін складає звіт, у якому коротко характеризує рівень випускних (підсумкових) робіт слухачів, дає рекомендації щодо визначення кращих робіт та позначає виявлені під час захисту проблеми якості засвоєння слухачами

певних розділів навчального плану.

Слухачі, які виконали випускню (підсумкову) роботу, але у результаті її захисту отримали оцінку «не зараховано», мають право на повторний захист.

У цьому разі комісія може визнати за доцільне як повторний захист слухачем тієї ж теми випускної (підсумкової) роботи, так і закріплення нової теми та встановлення терміну повторного захисту.

Слухачу, який у результаті захисту випускної (підсумкової) роботи отримав оцінку «не зараховано», видається довідка.

5. ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИПУСКНОЇ (ПІДСУМКОВОЇ) РОБОТИ

Оцінювання якості випускної (підсумкової) роботи слухача відбувається у два етапи:

- рецензування роботи науковим керівником і перевірка її та академічний плагіат (за бажанням слухача);
- захисту випускної (підсумкової) роботи.

У випускній (підсумковій) роботі та під час її захисту слухач має продемонструвати набуті у процесі підвищення кваліфікації знання та компетентності, зокрема:

- поглиблення філософсько-педагогічних знань, які сприяють реформуванню підгалузі освіти, в якій слухач працює;
- підвищення рівня теоретичної (предметної) і психолого-педагогічної підготовки;
- конкретні результати системного вивчення, узагальнення і поширення передового управлінського, педагогічного досвіду, впровадження досягнень педагогічної та управлінської науки та практики;
- конкретні приклади свого збагачення новими педагогічними технологіями, формами і методами навчання та виховання;
- конкретні пропозиції (прикладні застосування) щодо вдосконалення організації діяльності колективів, у яких (з якими) вони працюють, та необхідне законодавчо-нормативне забезпечення цих рішень;
- підвищення загального рівня професійно-педагогічної культури.

Оцінювання випускної (підсумкової) роботи здійснюється за такими критеріями:

- обґрунтування актуальності теми;
- розкриття теми (відповідність змісту роботи поставленим меті та завданням, використання інноваційних методів дослідження проблеми: проєктування, моделювання та ін., цілісність і завершеність структури випускної (підсумкової) роботи);
- професійна та практична спрямованість роботи;
- упровадження результатів (теоретична цінність та прикладне значення отриманих результатів, наукова обґрунтованість висновків, рекомендацій і пропозицій, їх відповідність поставленим завданням);
- оформлення роботи.

Крім того, відзначаються випускні (підсумкові) роботи слухачів:

- за опублікування розробок автора за темою роботи;
- за наявність реальних результатів упровадження розробок автора на регіональному рівні;
- за розробку нормативних документів (планів, програм, положень тощо);
- за використання інформаційних ресурсів Інтернету (електронної бібліотеки, бази даних тощо);
- за нестандартний (оригінальний) підхід до вирішення завдань дослідження.

Шкала 100-бального оцінювання випускної (підсумкової) роботи

Бали	Національна шкала		Шкала ЄКТС
90 та >	відмінно	5,0	A
80-89	дуже добре	4,5	B
65-79	добре	4,0	C
55-64	задовільно	3,5	B
50-54	достатньо	3,0	E
35-49	незадовільно	2,0	EX
1-34	не прийнятно	1,0	E

Рецензування роботи здійснюється відповідно до вищезазначених критеріїв та додатку 2.

Рецензування роботи, виконаної англійською мовою, здійснюється українською мовою.

До захисту допускаються роботи слухачів, які мають позитивну рецензію наукового керівника. Позитивно вважається рецензія, у якій відзначений рівень виконання роботи як вище середнього (або достатній) і високий (від 60 балів до 100 балів за 100-бальною шкалою).

На основі публічного захисту випускної (підсумкової) роботи слухача оцінка «Зараховано» ставиться у разі, якщо:

- робота виконана відповідно до отриманого завдання з позитивною рецензією та рекомендацією до захисту;
- стисло, логічно та обґрунтовано презентовано роботу, її результати та практичну цінність з використанням сучасних засобів презентації;
- правильно, науково обґрунтовано й аргументовано надано відповіді на всі зауваження рецензента та питання членів комісії під час захисту роботи.

Оцінка «не зараховано» ставиться у разі, якщо:

- роботу виконано із суттєвими недоліками;
- під час доповіді-презентації порушено логіку та не обґрунтовані результати виконаної випускної (підсумкової) роботи, їх практичну цінність, не дотримано визначений регламент;
- слухач не зміг дати правильну, достатньо обґрунтовану відповідь на зауваження рецензента та питання членів комісії під час захисту роботи.

6. ЗБЕРІГАННЯ ВИПУСКНИХ (ПІДСУМКОВИХ) РОБІТ СЛУХАЧІВ

Випускні (підсумкові) роботи зберігаються продовж одного року у навчальному відділі інституту. Після закінчення зазначеного терміну роботи підлягають списанню у встановленому порядку.

Кращі випускні (підсумкові) роботи можуть брати участь у конкурсі на кращу випускну (підсумкову) роботу слухача курсів підвищення кваліфікації, розміщуватись на сайті та за згодою публікуватись у виданнях ДЗВО «Університет менеджменту освіти», використовуватись в освітньому процесі як навчальні посібники та інше.

ДОДАТОК А
Зразок оформлення титульної сторінки випускної (підсумкової) роботи

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

ВИПУСКНА (ПІДСУМКОВА) РОБОТА

(Тема роботи)

Слухач групи:
(ПІБ)

Посада

Науковий керівник:

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)

До захисту

(підпис завідувача кафедри)

20__ р.

ДОДАТОК Б

Технологія оцінювання якості випускних (підсумкових) робіт слухачів курсів підвищення кваліфікації

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальний бал	Рівень розкриття змісту	Оціночний бал
1	Обґрунтування актуальності теми	20	Повною мірою	20,0 – 16,0
			Не повною мірою	15,0 – 11,0
			Частково	10,0 – 3,0
2	Розкриття теми	20	Повною мірою	20,0 – 16,0
			Не повною мірою	15,0 – 11,0
			Частково	10,0 – 3,0
3	Професійна та практична спрямованість	20	Повною мірою	20,0 – 16,0
			Не повною мірою	15,0 – 11,0.
			Частково	10,0 – 3,0
4	Впровадження результатів	20	Повною мірою	20,0 – 16,0
			Не повною мірою	15,0 – 11,0.
			Частково	10,0 – 3,0
5	Оформлення роботи	20	Повною мірою	20,0 – 16,0
			Не повною мірою	15,0 – 11,0
			Частково	10,0 – 3,0

ДОДАТОК В
Схема рецензії на випускню (підсумкову) роботу

1. Обґрунтування актуальності теми.
2. Чіткість постановки (формулювання) проблеми.
3. Рівень розкриття теми.
4. Професійно-практична спрямованість роботи та впровадження її результатів.
5. Адекватність висновків та рекомендацій.
6. Якість оформлення (коректне цитування та використання категоріального апарату тощо).
7. Оцінка роботи.

РОЗРОБНИКИ:

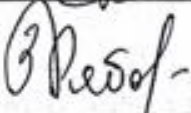
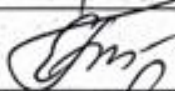

Сорочан Т.М. – директор Центрального інституту післядипломної освіти, доктор педагогічних наук, професор;

Оліфіра Л.М. – заступник директора Центрального інституту післядипломної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

ПОГОДЖЕНО:

Назва посади	Підпис	Дата	ПІБ
Проректор з науково-педагогічної, освітньої роботи та міжнародних зв'язків		14.02.23	Н. Муранова
Помічник ректора		14.02.23	В. Станкевич
Провідний юрисконсульт		14.02.23	М. Лапоша

ОЗНАЙОМЛЕНО:

Назва посади	Підпис	Дата	ПІБ
Завідувач навчального відділу		14.02.23	Н. Гордієнко
Завідувач кафедри менеджменту освіти та права		14.02.23	З. Рябова
Завідувач кафедри психології управління		14.02.23	О. Бондарчук
Завідувач кафедри філософії і освіти дорослих		14.02.23	О. Просіна
Завідувач кафедри професійної та вищої освіти.		14.02.23	Л. Сергеева
Завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій		14.02.23	С. Антощук